

ДЕРЖАВНИЙ ТОРГОВЕЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
СИСТЕМА УПРАВЛІННЯ ЯКІСТЮ
Система забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти
сертифікована на відповідність ДСТУ ISO 9001:2015 / ISO 9001:2015
Кафедра правового забезпечення безпеки бізнесу

ЗАТВЕРДЖЕНО

вченою радою факультету міжнародної
торгівлі та права

(пр № 1 від «27» 08 2025 р.)

В.о. декана

 Юлія ПАНФІЛОВА

ПРАВознавство /
JURISPRUDENCE

РОБОЧА ПРОГРАМА /
COURSE OUTLINE

освітній ступінь	бакалавр	/ bachelor
галузь знань	В Культура, мистецтво та гуманітарні науки	/ Culture, Arts and Humanities
спеціальність	В2 Дизайн	/ Design
освітня програма	Дизайн середовища	/ Design of the Environment

Розповсюдження і тиражування без офіційного дозволу ДТЕУ заборонено

Автор: Олексій АЛЬОНКІН, кандидат юридичних наук, доцент, доцент кафедри правового забезпечення безпеки бізнесу ДТЕУ.

Робочу програму розглянуто і затверджено на засіданні кафедри правового забезпечення безпеки бізнесу 26.08.2025, протокол № 1.

Рецензенти: Ольга ПОДІЛЬЧАК, кандидат юридичних наук, доцент, доцент кафедри правового забезпечення безпеки бізнесу ДТЕУ.

Руслан МЕЛЬНИЧЕНКО, кандидат юридичних наук, доцент, голова юридичного комітету Аерокосмічної Асоціації України.

Погоджено: Руслана БЕЗУГЛА, доктор мистецтвознавства, доцент, завідувач кафедри дизайну, член Національної спілки художників України.

**ПРАВОНАВСТВО /
JURISPRUDENCE**

**РОБОЧА ПРОГРАМА /
COURSE OUTLINE**

освітній ступінь	бакалавр	/ bachelor
галузь знань	В Культура, мистецтво та гуманітарні науки	/ Culture, Arts and Humanities
спеціальність	В2 Дизайн	/ Design
освітня програма	Дизайн середовища	/ Design of the Environment

1. СТРУКТУРА ДИСЦИПЛІНИ ТА РОЗПОДІЛ ГОДИН ЗА ТЕМАМИ (ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН)

Дисципліна «Правознавство» призначена для підготовки здобувачів вищої освіти за спеціальністю **В2 Дизайн**, освітньо-професійної програми **Дизайн середовища**.

№ з/п	Назва теми	Кількість годин				Форми контролю**
		Усього годин/кредитів	з них*			
			Л	ПЗ / МК	СРС	
1.	Тема 1. Поняття права та його значення. Об’єктивне та суб’єктивне право	12	2	2	8	О, Д, ТЗ
2.	Тема 2. Права людини і громадянина в Україні	12	2	2	8	О, Д, ТЗ
3.	Тема 3. Державний апарат в Україні	12	4	1	7	О, Д, ТЗ
4.	Тема 4. Система органів місцевого самоврядування в Україні	12	2	1	9	О, Д, ТЗ
5.	Тема 5. Система правоохоронних органів в Україні	12	4	1	7	О, Д, ТЗ
6.	Тема 6. Судоустрій в Україні	12	2	1	9	О, Д, ТЗ
7.	Тема 7. Професійна правнича допомога адвоката і адвокатська діяльність в Україні	12	2	1	9	О, Д, ТЗ
8.	Тема 8. Нотаріат і послуги нотаріуса громадянам України	12	2	1	9	О, Д, ТЗ
9.	Тема 9. Фізичні та юридичні особи в цивільному праві України	12	2	2	8	О, Д, ТЗ
10.	Тема 10. Право власності у цивільному праві України. Загальна характеристика зобов’язального права і договірних зобов’язань	12	4	2	6	О, Д, ТЗ

11.	Тема 11. Загальна характеристика трудового права	12	4	2	6	О, Д, ТЗ
12.	Тема 12. Загальні поняття кримінального права та кримінальної відповідальності	12	4	1	7	О, Д, ТЗ
13.	Тема 13. Податкове право та податкова система України	12	2	1	9	О, Д, ТЗ
14.	Тема 14. Захист персональних даних	12	2	1	9	О, Д, ТЗ
15.	Тема 15. Антикорупція та доброчесність	12	2	1	9	О, Д, ТЗ
	Всього	180/6	40	20	120	
Підсумковий контроль – екзамен						

*Форми навчання: Л – лекції, ПЗ / МК – практичні заняття / модульний контроль, СРС – самостійна робота студентів;

**Форми контролю: О – опитування (усне / письмове), Д – дискусія, ТЗ – творче завдання.

2. ТЕМАТИКА ТА ЗМІСТ ЛЕКЦІЙНИХ, ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ, САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ

Результати навчання	Навчальна діяльність*	Робочий час студента, год.
Знати: сутність права та його основні ознаки; основні підходи до розуміння права (природно-правовий, позитивістський, соціологічний тощо); значення права у суспільстві й державі; зміст і відмінності понять «об'єктивне право» та «суб'єктивне право»; система права, правові відносини. Вміти: розрізняти об'єктивне та суб'єктивне право; визначати структуру норми (гіпотезу, диспозицію, санкцію); розмежовувати систему права і правову систему; описувати правовідносини як систему: суб'єкти, об'єкт, зміст; зберігати та примножувати культурномистецькі, екологічні, моральні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області;	Тема: Поняття права та його значення. Об'єктивне та суб'єктивне право Лекція № 1 План лекції 1. Система соціальних норм та місце і роль права в цій системі. 2. Поняття та ознаки права. Об'єктивне та суб'єктивне право. 3. Поняття, основні ознаки та структура системи права. 4. Предмет і метод правового регулювання як підстави розподілу норм права по галузях. 6. Поняття, основні ознаки та види правових відносин. Структура правовідносин. Список рекомендованих джерел: <i>Нормативно-правові акти: 1. Основний: 4 [с. 21-44], 5 [с.42-73].</i> <i>Додатковий: 19 [с.6-15], 22 [с. 45; 185; 224; 264; 333; 422; 441; 713].</i> <i>Інтернет-джерела: 1-6.</i>	2
	Самостійна робота 1. Опрацювати матеріал лекції та підготуватися до практичного заняття. 2. Підготувати мультимедійну презентацію на тему: 1. Виникнення права. 2. Право в системі соціальних норм. 3. Функції і принципи права. 4. Норма права. 5. Система права. 6. Класифікація галузей права України. 7. Види правових відносин. Список рекомендованих джерел: <i>Нормативно-правові акти: 1. Основний: 4 [с. 21-44], 5 [с.42-73].</i>	8

використовувати у професійній діяльності прояви української ментальності, історичної пам'яті, національної самоідентифікації та творчого самовираження	<i>Додатковий: 19 [с.6-15], 22 [с. 45; 185; 224; 264; 333; 422; 441; 713].</i> <i>Інтернет-джерела: 1-6.</i> Практичне заняття Тема 1. Поняття права та його значення. Об'єктивне та суб'єктивне право <i>Питання / завдання до заняття:</i> <i>Обговорення питань з використанням блиц-опитування, групової дискусії тощо</i> 1. Соціальні норми, їх роль у регулюванні суспільних відносин. 2. Право в системі соціального регулювання (право і мораль, право і релігійні норми. Корпоративні норми, їх особливості і взаємодія з правом). 3. Сучасні підходи до розуміння права та його ознаки. Цінність права. 4. Зміст об'єктивного та суб'єктивного права. 5. Правові норми, їх ознаки, структура і види. 6. Поняття системи права. Загальне поняття галузі, підгалузі права та правового інституту. Ознаки публічного і приватного права. Матеріальне та процесуальне право. 8. Поняття і структура правовідносин.	2
Знати: поняття, співвідношення прав, свобод і обов'язків людини, основні міжнародні документи у сфері прав людини, класифікацію прав і обов'язків людини і громадянина, права і обов'язки громадян в умовах воєнного стану в Україні. Вміти: класифікувати права людини, аналізувати міжнародні документи у галузі прав людини, визначати обов'язки людини і громадянина, співвідносити права	Тема: Права людини і громадянина в Україні Лекція № 2 План лекції 1. <i>Поняття, характеристика та співвідношення прав, свобод і обов'язків людини та громадянина в національному праві України.</i> 2. <i>Основні міжнародні документи з прав людини.</i> 3. <i>Класифікація прав людини.</i> 4. <i>Обов'язки людини та громадянина.</i> 5. <i>Права і обов'язки громадян в умовах воєнного стану в Україні.</i> Список рекомендованих джерел: <i>Нормативно-правові акти: 1-8.</i> <i>Основний: 3 [с. 132-152; 166-180], 4 [с. 247-266], 5 [с.97-104].</i> <i>Додатковий: 2 [с. 66-89], 3 [с.114; 385; 389; 395; 574; 593; 636; 700; 1032], 9 [с. 130-198], 12 [с. 12-18; 120-240], 15 [с. 249-266].</i>	2

людини, які можуть і які не можуть обмежуватись під час дії воєнного стану; цінувати та поважати різноманітності та мультикультурності.	<i>Інтернет-джерела: 1-6.</i> Самостійна робота 1. Опрацювати матеріал лекції та підготуватися до практичного заняття. 2. <i>Підготувати мультимедійну презентацію на тему:</i> 1. Класифікація прав людини. 2. Міжнародні документи у галузі захисту прав людини: характеристика. 3. Характеристика Загальної декларації прав людини 10 грудня 1948 р. 4. Поняття прав дитини. Захист прав дитини. 5. Обов'язки людини і громадянина. 6. Права людини, які не можуть обмежуватись під час дії воєнного стану. 7. Права людини, які можуть обмежуватись під час дії воєнного стану. 8. Кримінальна відповідальність за ухилення від мобілізації. 9. Базова військова підготовка студентів у закладах вищої освіти. Список рекомендованих джерел: <i>Нормативно-правові акти: 1-8.</i> <i>Основний: 3 [с. 132-152; 166-180], 4 [с. 247-266], 5 [с.97-104].</i> <i>Додатковий: 2 [с. 66-89], 3 [с.114; 385; 389; 395; 574; 593; 636; 700; 1032], 9 [с. 130-198], 12 [с. 12-18; 120-240], 15 [с. 249-266].</i> <i>Інтернет-джерела: 1-6.</i> Практичне заняття Тема 2. Права людини і громадянина в Україні <i>Питання / завдання до заняття:</i> <i>Обговорення питань з використанням бліц-опитування, групової дискусії тощо</i> 1. Розвиток сучасних правових концепцій прав, свобод і обов'язків людини та громадянина в законодавстві України. 2. Особисті та політичні права. 3. Економічні та соціальні права. 4. Поняття прав дитини. Захист прав дитини. 5. Права людини, які не можуть обмежуватись під час дії воєнного стану. 6. Права людини, які можуть обмежуватись	8 2
--	--	---

	під час дії воєнного стану. 7. Мобілізація військовозобов'язаних та військова повинність.	
Знати: державні органи та їх повноваження, принципи верховенства права та поділу влади, систему законодавства та ієрархію нормативно-правових актів, статус Президента України, Верховної Ради України та Кабінету Міністрів України, порядок організації влади на місцях, правовий статус державної мови, примат міжнародного права та основи нормотворчості. Вміти: застосовувати знання про державний апарат та нормативно-правові акти України для аналізу діяльності органів влади, оцінки їхніх повноважень, підготовки правових висновків, аналітичних записок і практичних завдань; реалізовувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права,	Тема: Державний апарат в Україні Лекція № 3 План лекції 1. <i>Поняття і ознаки державного органу.</i> 2. <i>Принцип поділу влади в Україні. Україна як демократична, правова та соціальна держава.</i> 3. <i>Правовий статус Верховної Ради України.</i> 4. <i>Правовий статус Кабінету Міністрів України.</i> 5. <i>Президент України і його конституційно-правовий статус в системі розподілу влад.</i> 6. <i>Нормативно-правовий акт як основна форма (джерело) права в Україні.</i> 7. <i>Конституція – як Основний закон України. Юридичні властивості Конституції України.</i> 8. <i>Стратегічний курс України на набуття повноправного членства в Європейському Союзі. Особливості права ЄС.</i> Список рекомендованих джерел: <i>Нормативно-правові акти: 1, 9-13, 26, 40-55.</i> <i>Основний: 1 [с. 271-375; 378-409], 3 [с. 329-386], 4 [с.45-64], 5 [с.120-149].</i> <i>Додатковий: 3 [с.63; 68; 105; 128; 170; 243; 249; 282; 302; 790; 798; 902].</i> <i>Інтернет-джерела: 1-6.</i>	4
	Самостійна робота 1. Опрацювати матеріал лекції та підготуватися до практичного заняття. 2. Записати визначення: державний орган, державна служба, посадова особа, верховенство права, демократична держава, правова держава, соціальна держава, правовий статус органу державної влади, нормативно-правовий акт, Конституція України, юридичні властивості Конституції, міжнародне право, примат міжнародного права, законодавство, структура законодавства, закон, підзаконний нормативно-правовий акт, органи виконавчої влади, місцеві органи влади, Рада національної безпеки і оборони України, Уповноважений Верховної	7

прав і свобод людини і громадянина в Україні.

Ради України з прав людини, державна мова, бізнес-омбудсмен, громадський контроль.

3. Скласти схему (одну на вибір):

- Центральні органи виконавчої влади (міністерства, служби, інспекції, агентства).
- Закони та підзаконні нормативно-правові акти.

Письмово охарактеризувати складові схеми.

4. *Проаналізувати нормативно-правові акти, які регулюють дизайнерську справу:*

- Про охорону прав на винаходи і корисні моделі: Закон України № 3687-XII (1993). (Україна).

<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3687-12#Text>

- Про охорону прав на промислові зразки: Закон України № 3688-XII (1993). (Україна).

<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3688-12/ed20121205#Text>

- Про охорону прав на знаки для товарів і послуг: Закон України № 3689-XII (1993). (Україна).

<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3689-12#Text>

- Про архітектурну діяльність: Закон України № 687-XIV (1999). (Україна).

<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/687-14#Text>

- Про правову охорону географічних зазначень: Закон України № 752-XIV (1999). (Україна).

<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/752-14/ed20061124#Text>

- Про культуру: Закон України № 2778-VI (2010). (Україна).

<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2778-17#Text>

- Про енергетичну ефективність: Закон України № 1818-IX (2021). (Україна).

<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1818-20#Text>

- Про авторське право і суміжні права: Закон України № 2811-IX (2022). (Україна).

<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2811-20#Text>

Список рекомендованих джерел:

	<i>Нормативно-правові акти: 1, 9-13, 26, 40-55.</i> <i>Основний: 1 [с. 271-375; 378-409], 3 [с. 329-386], 4 [с. 45-64], 5 [с. 120-149].</i> <i>Додатковий: 3 [с. 63; 68; 105; 128; 170; 243; 249; 282; 302; 790; 798; 902].</i> <i>Інтернет-джерела: 1-6.</i>	
	Практичне заняття Тема 3. Державний апарат в Україні <i>Питання / завдання до заняття:</i> <i>Обговорення питань з використанням блиц-опитування, групової дискусії тощо</i> 1. Центральні органи законодавчої та виконавчої влади. Статус міністерств, служб, інспекцій, агентств. 2. Державний контроль та нагляд за дотриманням законодавства про об'єкти інтелектуальної власності, що захищені авторським правом. 3. Система правосуддя в Україні. 4. Організація державної влади на місцях. 5. Закони та підзаконні нормативно-правові акти. 6. Нормотворча діяльність державних органів (на прикладі дизайнерської діяльності). 7. Рада національної безпеки і оборони України. 8. Інститут Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини: його напрями та гарантії діяльності. 9. Правовий статус державної мови в Україні. 10. Рада бізнес-омбудсмена. Громадський контроль за органами державної влади.	1
Знати: нормативно-правий механізм формування, зміст, функції органів місцевого самоврядування, механізм реалізації повноважень представниками об'єднаної	Тема: Система органів місцевого самоврядування в Україні Лекція № 4 План лекції 1. <i>Поняття та правова основа утворення органів місцевого самоврядування.</i> 2. <i>Принципи, завдання та функції органів місцевого самоврядування.</i> 3. <i>Сільські, селищні, міські ради як представницькі органи місцевого самоврядування: функції та повноваження.</i>	2

територіальної громади. Вміти: аналізувати законодавство України, владні повноваження та діяльність органів місцевого самоврядування та їх представників.	4. Обласні та районні ради: структура, функції та повноваження. 5. Староста об'єднаної територіальної громади: правовий статус, функції та повноваження. Список рекомендованих джерел: <i>Нормативно-правові акти: 1, 14.</i> <i>Основний: 3 [с. 411-428], 4 [с.61-63], 5 [с.150-156].</i> <i>Додатковий: 3 [с.109; 125; 315; 467; 475; 581; 586; 975; 1008], 17 [с. 17-102].</i> <i>Інтернет-джерела: 1-6.</i>	
	Самостійна робота 1. Опрацювати матеріал лекції та підготуватися до практичного заняття. 2. Підготувати мультимедійну презентацію на тему: 1. Система місцевого самоврядування за законодавством України. 2. Староста як посадова особа об'єднаної територіальної громади. 3. Дати письмово визначення: місцеве самоврядування, представницькі органи, сільський голова, правовий статус міського голови, структура сільської ради, функції обласної ради, староста територіальної громади. Список рекомендованих джерел: <i>Нормативно-правові акти: 1, 14.</i> <i>Основний: 3 [с. 411-428], 4 [с.61-63], 5 [с.150-156].</i> <i>Додатковий: 3 [с.109; 125; 315; 467; 475; 581; 586; 975; 1008], 17 [с. 17-102].</i> <i>Інтернет-джерела: 1-6.</i>	9
	Практичне заняття Тема 4. Система органів місцевого самоврядування в Україні <i>Питання / завдання до заняття:</i> <i>Обговорення питань з використанням блиць-опитування, групової дискусії тощо</i> 1. Система місцевого самоврядування за законодавством України.	1

	2. Сільський голова: правовий статус, роль у системі місцевого самоврядування, функції та повноваження. 3. Міський голова: правовий статус, роль у системі місцевого самоврядування, функції та повноваження. 4. Виконавчі органи сільських, селищних, рад: структура, порядок формування та функціонування.	
Знати: зміст поняття правоохоронні органи, їх види та призначення в системі органів державної влади України. Вміти: визначати структуру, функції та повноваження окремих видів правоохоронних органів в Україні.	Тема: Система правоохоронних органів в Україні Лекція № 5 План лекції 1. <i>Поняття, система та повноваження правоохоронних органів.</i> 2. <i>Поняття, функції та повноваження прокуратури в Україні.</i> 3. <i>Поняття, функції та повноваження Міністерства внутрішніх справ України.</i> 4. <i>Поняття, функції та повноваження правоохоронних органів спеціального призначення в Україні.</i> 5. <i>Поняття, функції та повноваження Міністерства юстиції України.</i> Список рекомендованих джерел: <i>Нормативно-правові акти: 1, 15-19.</i> <i>Основний: 2 [с.244-272; 307-324; 367-375; 416-418], 4 [с.60], 5 [с.149-150].</i> <i>Додатковий: 3 [с.795; 562].</i> <i>Інтернет-джерела: 1-6.</i>	4
	Самостійна робота 1. Опрацювати матеріал лекції та підготуватися до практичного заняття. 2. Скласти схему організаційної структури одного з правоохоронних органів України та письмово охарактеризувати її елементи. 3. <i>Підготувати мультимедійну презентацію на тему:</i> 1. Слідчі підрозділи Національної поліції України. 2. Органи, які здійснюють оперативно-розшукову діяльність та їх компетенція. 3. Підрозділи дізнання органів Національної поліції України.	7

	4. Система, структура, функції, завдання та повноваження Державної служби з надзвичайних ситуацій. 5. Система, структура, функції, завдання та повноваження Державної міграційної служби України. Список рекомендованих джерел: <i>Нормативно-правові акти: 1, 15-19.</i> <i>Основний: 2 [с.244-272; 307-324; 367-375; 416-418], 4 [с.60], 5 [с.149-150].</i> <i>Додатковий: 3 [с.795; 562].</i> <i>Інтернет-джерела: 1-6.</i>	
	Практичне заняття Тема 5. Система правоохоронних органів в Україні <i>Питання / завдання до заняття:</i> <i>Обговорення питань з використанням бліц-опитування, групової дискусії тощо</i> 1. Досудове розслідування в правоохоронних органах: поняття, форми та завдання. 2. Система, структура, функції та повноваження прокуратури в Україні. 3. Система, структура, функції та повноваження Національної поліції України. 4. Система, структура, функції та повноваження Національної гвардії України. 5. Система, структура, функції та повноваження Державної прикордонної служби України. 6. Система, структура, функції та повноваження Служби безпеки України та Державного бюро розслідувань України. 7. Система, структура, функції та повноваження Бюро економічної безпеки України та Національного антикорупційного бюро України. 8. Система, структура, функції та повноваження Державної кримінально-виконавчої служби України та органів пробачії.	1
Знати: зміст поняття судова влада, суддя, суди загальної юрисдикції, їх інстанції та призначення в системі органів	Тема: Судоустрій в Україні Лекція № 6 План лекції 1. <i>Поняття та загальні засади організації судової влади. Система судів загальної юрисдикції.</i>	2

державної влади України, значення Конституційного Суду України. Вміти: визначати структуру, функції та повноваження окремих інстанцій судів загальної юрисдикції в Україні.	2. <i>Правове регулювання діяльності органів судової влади. Верховенство права і правосуддя.</i> 3. <i>Судова інстанція. Місцеві та апеляційні суди. Вищі спеціалізовані суди, їх види, склад і компетенція. Верховний Суд.</i> 4. <i>Конституційний Суд України як єдиний орган конституційної юрисдикції.</i> 5. <i>Виконання судових рішень. Державні і приватні виконавці.</i> Список рекомендованих джерел: <i>Нормативно-правові акти: 1, 20-22.</i> <i>Основний: 1 [с. 423-453], 2 [с.170-200], 4 [с.60-61], 5 [с.144-149].</i> <i>Додатковий: 2 [с. 90-109], 3 [с.31; 346; 375; 992], 4 [с. 49-67], 15 [с. 23-55], 26.</i> <i>Інтернет-джерела: 1-6.</i>	
	Самостійна робота 1. Опрацювати матеріал лекції та підготуватися до практичного заняття. 2. <i>Підготувати мультимедійну презентацію на тему:</i> 1. Правосуддя та його принципи. 2. Правовий статус суддів в Україні. 3. Державна судова адміністрація України. 4. Служба судової охорони. 5. Суд присяжних в Україні. 6. Європейський суд з прав людини у справах проти України. Список рекомендованих джерел: <i>Нормативно-правові акти: 1, 20-22.</i> <i>Основний: 1 [с. 423-453], 2 [с.170-200], 4 [с.60-61], 5 [с.144-149].</i> <i>Додатковий: 2 [с. 90-109], 3 [с.31; 346; 375; 992], 4 [с. 49-67], 15 [с. 23-55], 26.</i> <i>Інтернет-джерела: 1-6.</i>	9
	Практичне заняття Тема 6. Судоустрій в Україні <i>Питання / завдання до заняття:</i> <i>Обговорення питань з використанням бліц-опитування, групової дискусії тощо</i> 1. Поняття, ознаки судової влади, її співвідношення з іншими гілками влади. 2. Форми реалізації судової влади.	1

	3. Система, структура, функції та повноваження місцевих судів. 4. Система, структура, функції та повноваження апеляційних судів. 5. Структура, функції та повноваження вищих спеціалізованих судів. 6. Структура, функції та повноваження Верховного Суду. 7. Статус і повноваження Конституційного Суду України. 8. Статус і повноваження Вищої ради правосуддя.	
Знати: поняття та статус адвоката і помічника, права та обов'язки, види діяльності, дисциплінарну відповідальність, принцип конфіденційності та етичні стандарти, порядок представництва у кримінальному процесі. Вміти: застосовувати знання про адвокатську діяльність для аналізу професійних обов'язків, оцінки дисциплінарних ситуацій, підготовки правових висновків.	Тема: Професійна правнича допомога адвоката і адвокатська діяльність в Україні Лекція № 7 План лекції 1. Адвокат як суб'єкт надання правничої (правової) допомоги. 2. Статус адвоката, вимоги до посади адвоката. 3. Професійні права та обов'язки адвоката. Види адвокатської діяльності. 4. Дисциплінарна відповідальність адвокатів. 5. Представництво у кримінальному процесі. Список рекомендованих джерел: <i>Нормативно-правові акти:</i> 1, 23. <i>Основний:</i> 4 [с.123-148], 5 [с.149-150]. <i>Додатковий:</i> 3 [с.742; 760; 795], 8 [с. 56-59]. <i>Інтернет-джерела:</i> 1-6.	2
	Самостійна робота 1. Опрацювати матеріал лекції та підготуватися до практичного заняття. 2. Дати письмово визначення: адвокат, помічник адвоката, професійна правнича допомога, статус адвоката, права та обов'язки адвоката, дисциплінарна відповідальність адвоката, конфіденційність, етичні стандарти адвоката, кримінальне представництво, обов'язкова участь захисника. 3. Скласти схему «Система професійної діяльності адвоката» та письмово охарактеризувати її складові.	9

	<i>4. Підготувати мультимедійну презентацію на тему:</i> 1. Права та обов'язки адвоката у професійній діяльності. 2. Принцип конфіденційності та етичні аспекти адвокатської діяльності. 3. Дисциплінарна відповідальність адвокатів та порядок її застосування. 4. Види адвокатської діяльності та оплата праці адвоката. 5. Представництво адвоката у кримінальному процесі: права та обов'язки. Список рекомендованих джерел: <i>Нормативно-правові акти: 1, 23.</i> <i>Основний: 4 [с.123-148], 5 [с.149-150].</i> <i>Додатковий: 3 [с.742; 760; 795], 8 [с. 56-59].</i> <i>Інтернет-джерела: 1-6.</i>	
	Практичне заняття Тема 7. Професійна правнича допомога адвоката і адвокатська діяльність в Україні <i>Питання / завдання до заняття:</i> <i>Обговорення питань з використанням блиц-опитування, групової дискусії тощо</i> 1. Характеристика законодавства про адвокатську діяльність. 2. Оплата праці адвоката. 3. Відповідальність за порушення Правил адвокатської етики. 4. Принцип конфіденційності у діяльності адвоката. 5. Етичні аспекти взаємин адвокатів з клієнтами. 6. Відмова від захисника або його заміна.	1
Знати: поняття нотаріату та його місце в правовій системі України; основні завдання нотаріату; нормативні акти, що регулюють діяльність нотаріату; види нотаріусів; основні нотаріальні дії; перелік	Тема: Нотаріат і послуги нотаріуса громадянам України Лекція № 8 План лекції 1. <i>Поняття нотаріату та його функції.</i> 2. <i>Система органів нотаріату в Україні, їх повноваження.</i> 3. <i>Правовий статус нотаріуса, гарантії його діяльності.</i> 4. <i>Порядок вчинення нотаріальних дій.</i>	2

документів, що подаються нотаріусу; які документи мають бути нотаріально засвідчені; вартість нотаріальних послуг; поняття довіреності, заповіту тощо.	5. <i>Загальні правила посвідчення правочинів.</i> Список рекомендованих джерел: <i>Нормативно-правові акти: 1, 24, 25.</i> <i>Основний: 5 [с.278-294].</i> <i>Додатковий: 6 [с. 109; 105; 106; 116; 190; 201; 204; 707; 709; 717; 721; 751], 7 [с. 11-70; с. 132-204; с. 284-330].</i> <i>Інтернет-джерела: 1-6.</i>	
Вміти: розрізняти нотаріусів і прирівняних до них осіб, які мають право посвідчувати документи; пояснювати різницю між обсягом повноважень нотаріуса та уповноважених посадових осіб; вміти готувати пакет документів для нотаріуса; оцінювати, які документи та нотаріальні дії потрібні у конкретному правовому випадку; обирати потрібний вид нотаріальної дії; перевіряти правильність оформлення нотаріально посвідченого документу.	Самостійна робота 1. Опрацювати матеріал лекції та підготуватися до практичного заняття. 2. Зобразить організаційну структуру нотаріату України. 3. Підготувати мультимедійну презентацію на тему: 1. Нотаріальний процес в Україні, його зміст та стадії. 2. Джерела правового регулювання нотаріальної діяльності. 3. Організація роботи приватних нотаріусів. 4. Вчинення нотаріальних дій консульськими установами України. 5. Загальні правила вчинення нотаріальних дій. 6. Правила професійної етики нотаріуса. 7. Робоче місце приватного нотаріуса. Список рекомендованих джерел: <i>Нормативно-правові акти: 1, 24, 25.</i> <i>Основний: 5 [с.278-294].</i> <i>Додатковий: 6 [с. 109; 105; 106; 116; 190; 201; 204; 707; 709; 717; 721; 751], 7 [с. 11-70; с. 132-204; с. 284-330].</i> <i>Інтернет-джерела: 1-6.</i>	9
	Практичне заняття Тема 8. Нотаріат і послуги нотаріуса громадянам України <i>Питання / завдання до заняття:</i> <i>Обговорення питань з використанням бліц-опитування, групової дискусії тощо</i> 1. Поняття нотаріату в Україні, його функції та завдання. 2. Законодавчі акти у сфері нотаріату.	1

	3. Поняття нотаріуса та його правове становище. Вимоги до посади нотаріуса в Україні. 4. Правовий статус помічника нотаріуса. 5. Організаційний аспект роботи державних нотаріальних контор і державних нотаріальних архівів. 6. Організаційні питання, пов'язані з виконанням нотаріальних дій посадовими особами виконавчих органів місцевих рад. 7. Організація нотаріальних дій в консульських установах та дипломатичних представництвах. 8. Повноваження посадових та службових осіб щодо посвідчення заповітів та довіреностей, прирівняних до нотаріально посвідчених. 9. Загальні правила вчинення нотаріальних дій. 10. Вимоги, що пред'являються до нотаріальних документів. 11. Нотаріус як спеціальний суб'єкт, на якого покладаються функції державного реєстратора прав на нерухоме майно.	
Знати: правовий статус учасників цивільних правовідносин, зміст поняття фізична особа, юридична особа, об'єм та зміст їх прав та юридичних обов'язків. Вміти: правильно застосовувати цивільно-правові норми, які регламентують статус фізичних і юридичних осіб; аналізувати результати діяльності суб'єктів господарювання у сфері	Тема: Фізичні та юридичні особи в цивільному праві України Лекція № 9 План лекції 1. Фізична особа як суб'єкт цивільних правовідносин. 2. Фізична особа – підприємець. 3. Поняття та ознаки юридичної особи. 4. Класифікація юридичних осіб. Список рекомендованих джерел: <i>Нормативно-правові акти:</i> 1, 26-28. <i>Основний:</i> 4 [с.66-74], 5 [с.235-263]. <i>Додатковий:</i> 6 [с.21; 66; 68; 69; 71; 73; 75; 81; 84; 85; 87; 92; 94], 13 [с. 94-136], 20 [с.5-40]. <i>Інтернет-джерела:</i> 1-6.	2
результати діяльності суб'єктів господарювання у сфері	Самостійна робота 1. Опрацювати матеріал лекції та підготуватися до практичного заняття.	8

дизайну, зіставляти їх з факторами впливу зовнішнього та внутрішнього середовища.	2. Дати письмово визначення: фізична особа, правоздатність фізичної особи, цивільна дієздатність фізичної особи, фізична особа – підприємець, цивільно-правова відповідальність, банкрутство фізичної особи-підприємця, поняття юридичної особи, утворення юридичної особи, підприємницьке товариство, не підприємницьке товариство. 3. Підготувати презентацію на одну з тем: 1. Цивільна дієздатність фізичної особи та її обсяг. 2. Правові наслідки визнання фізичної особи такою, що померла. 3. Припинення юридичної особи. 4. Установчі документи юридичних осіб. Список рекомендованих джерел: <i>Нормативно-правові акти:</i> 1, 26-28. <i>Основний:</i> 4 [с.66-74], 5 [с.235-263]. <i>Додатковий:</i> 6 [с.21; 66; 68; 69; 71; 73; 75; 81; 84; 85; 87; 92; 94], 13 [с. 94-136], 20 [с.5-40]. <i>Інтернет-джерела:</i> 1-6.	
	Практичне заняття Тема 9. Фізичні та юридичні особи в цивільному праві України <i>Питання / завдання до заняття:</i> <i>Обговорення питань з використанням бліц-опитування, групової дискусії тощо</i> 1. Поняття фізичної особи. Цивільна правоздатність фізичної особи. Цивільна дієздатність фізичної особи та її обсяг. 2. Акти цивільного стану. 3. Принципи та умови здійснення підприємницької діяльності фізичною особою. 4. Порядок створення юридичної особи. 5. Припинення юридичної особи. 6. Підприємницькі та непідприємницькі товариства.	2
Знати: поняття та зміст права власності, види спільної власності, основи зобов'язального права, види договорів купівлі-продажу та	Тема: Право власності у цивільному праві України. Загальна характеристика зобов'язального права і договірних зобов'язань Лекція № 10 План лекції 1. <i>Поняття права власності.</i>	4

договорів про надання послуг, права споживачів. Вміти: аналізувати цивільно-правові відносини власності, застосовувати механізми захисту права власності, тлумачити умови договорів купівлі-продажу та договорів про надання послуг, виявляти порушення прав споживачів; розробляти та представляти результати роботи у професійному середовищі, розуміти етапи досягнення успіху в професійній кар'єрі.	2. <i>Право спільної власності: поняття, види, підстави припинення спільної сумісної власності.</i> 3. <i>Захист права власності та способи його захисту.</i> 4. <i>Поняття і види інтелектуальної власності.</i> 5. <i>Поняття зобов'язання, види зобов'язань, підстави їх виникнення та припинення за Цивільним кодексом України.</i> 6. <i>Договір купівлі-продажу: загальні положення, права та обов'язки сторін, види договорів купівлі-продажу.</i> 7. <i>Договори про надання послуг: поняття, види, умови договорів про надання послуг, права споживачів.</i> Список рекомендованих джерел: <i>Нормативно-правові акти: 1, 26, 29, 40-47.</i> <i>Основний: 4 [с.74-79], 5 [с. 268-288].</i> <i>Додатковий: 6 [с. 137; 262; 265; 423; 545; 570], 10 [с. 8-42], 11 [с. 92-118; 316-387; 391-424], 13 [с. 208-217], 14 [с. 45-88; 176-181; 287-295], 21 [с. 5-45], 27; 28; 29; 30; 32; 33.</i> <i>Інтернет-джерела: 1-6.</i> Самостійна робота 1. Опрацювати матеріал лекції та підготуватися до практичного заняття. 2. Дати письмово визначення: право власності, суб'єкти права власності, об'єкти права власності, набуття права власності, припинення права власності, спільна власність, спільна часткова власність, спільна сумісна власність, захист права власності, віндикаційний позов, негаторний позов, інтелектуальна власність, зобов'язання, види зобов'язань, виконання зобов'язань, припинення зобов'язань, договір, істотні умови договору, договір купівлі-продажу, сторони договору, права та обов'язки сторін, правові наслідки порушення договору, договір поставки, договір найму-продажу, договір про надання послуг, споживач і його права. 3. Скласти схему на вибір: 1. Система права власності в Україні. 2. Види договорів купівлі-продажу.	6
---	--	----------

	3. Класифікація договорів про надання послуг. 4. Підготувати презентацію на одну з тем: 1. Право власності в Україні: суб'єкти, об'єкти, набуття і припинення. 2. Види договорів купівлі-продажу: загальна характеристика та специфіка. 3. Договори про надання послуг: структура, права та обов'язки сторін. Список рекомендованих джерел: <i>Нормативно-правові акти: 1, 26, 29, 40-47.</i> <i>Основний: 4 [с.74-79], 5 [с. 268-288].</i> <i>Додатковий: 6 [с. 137; 262; 265; 423; 545; 570], 10 [с. 8-42], 11 [с. 92-118; 316-387; 391-424], 13 [с. 208-217], 14 [с. 45-88; 176-181; 287-295], 21 [с. 5-45], 27; 28; 29; 30; 32; 33.</i> <i>Інтернет-джерела: 1-6.</i>	
	Практичне заняття Тема 10. Право власності у цивільному праві України. Загальна характеристика зобов'язального права і договірних зобов'язань <i>Питання / завдання до заняття:</i> <i>Обговорення питань з використанням блиц-опитування, групової дискусії тощо</i> 1. Суб'єкти та об'єкти права власності. Здійснення права власності. 2. Набуття та припинення права власності. 3. Характеристика законодавства про право інтелектуальної власності. 4. Законодавство України про поняття, види, виконання і припинення зобов'язань. 5. Права та обов'язки сторін за договором купівлі-продажу. 6. Договір роздрібної купівлі-продажу та його види. 7. Договір поставки. 8. Сторони договору про надання послуг, їх права й обов'язки. 9. Характеристика підряду на проектні та пошукові роботи. 10. Захист прав споживачів. Вирішення ситуаційних задач з договірних відносин та захисту прав.	2

Знати: порядок укладення, зміни умов та припинення дії трудового договору (контракту), основи охорони праці, правила трудової дисципліни та види дисциплінарної і матеріальної відповідальності у трудовому праві.	Тема: Загальна характеристика трудового права Лекція № 11 План лекції 1. <i>Поняття, ознаки та загальна характеристика трудових правовідносин.</i> 2. <i>Організаційно-правові механізми забезпечення зайнятості населення.</i> 3. <i>Укладання, зміна умов та припинення трудового договору (контракту).</i> 4. <i>Нормативно-правові основи охорони праці в Україні.</i> 5. <i>Робочий час і час відпочинку.</i> 6. <i>Трудова дисципліна та правила внутрішнього трудового розпорядку.</i> 7. <i>Законодавство України про дисциплінарну та матеріальну відповідальність у трудових правовідносинах.</i> Список рекомендованих джерел: <i>Нормативно-правові акти: 1, 30-34.</i> <i>Основний: 4 [с.103-122], 5 [с.357-412].</i> <i>Додатковий: 3 [с.687; 744].</i> <i>Інтернет-джерела: 1-6.</i>	4
Вміти: визначати ключові положення трудового договору, використовувати державні механізми сприяння зайнятості населення, визначати види робочого часу, часу відпочинку та використовувати правила вирішення індивідуальних і колективних трудових спорів; враховувати сучасні тенденції ринку праці, проводити дослідження ринку, обирати відповідну бізнес-модель і розробляти бізнес-план професійної діяльності у сфері дизайну.	Самостійна робота 1. Опрацювати матеріал лекції та підготуватися до практичного заняття. 2. <i>Підготувати презентацію на одну з тем:</i> 1. Особливості укладання трудового договору за українським законодавством. 2. Державне управління та громадський нагляд за охороною праці. 3. Юридичні засоби вирішення питань зайнятості населення в Україні. 4. Актуальні питання правового регулювання охорони праці в Україні. 5. Трудове законодавство під час воєнного стану. Список рекомендованих джерел: <i>Нормативно-правові акти: 1, 30-34.</i> <i>Основний: 4 [с.103-122], 5 [с.357-412].</i> <i>Додатковий: 3 [с.687; 744].</i> <i>Інтернет-джерела: 1-6.</i>	6
	Практичне заняття	2

	Тема 11. Загальна характеристика трудового права <i>Питання / завдання до заняття:</i> <i>Обговорення питань з використанням блиц-опитування, групової дискусії тощо</i> 1. Нормативно-правове регулювання укладення трудового договору (контракту) та оформлення трудових відносин. 2. Законодавство України про підстави та порядок припинення трудового договору (контракту) з ініціативи працівника та з ініціативи роботодавця. 3. Національне законодавство про поняття, ознаки, види робочого часу та його облік. 4. Законодавство України про поняття, ознаки та основні види часу відпочинку. 5. Національне законодавство про поняття, ознаки та структуру заробітної плати. 6. Нормативно-правове регулювання заохочення працівників за трудовим договором (контрактом). 7. Законодавство України про поняття, ознаки та види дисциплінарної та матеріальної відповідальності у трудових правовідносинах. 8. Нормативно-правове регулювання вирішення індивідуального (колективного) трудового спору.	
Знати: підстави кримінальної відповідальності, види кримінальних правопорушень, елементи складу кримінального правопорушення, обставини, що виключають суспільну небезпеку і протиправність діяння, поняття, мету і види кримінальних покарань.	Тема: Загальні поняття кримінального права та кримінальної відповідальності Лекція № 12 План лекції 1. <i>Поняття і структура кримінального права.</i> 2. <i>Підстави кримінальної відповідальності. Поняття та види кримінальних правопорушень.</i> 3. <i>Склад кримінального правопорушення та зміст його елементів.</i> 4. <i>Обставини, що виключають суспільну небезпеку і протиправність діяння (необхідна оборона, крайня необхідність).</i> 5. <i>Стадії вчинення кримінального правопорушення.</i> 6. <i>Співучасть у кримінальному правопорушенні.</i> 7. <i>Кримінальне покарання: поняття, мета та види.</i>	4

Вміти: визначати ознаки кримінальних правопорушень, мету і види покарання за кримінальні правопорушення, зміст кримінальних правопорушень у сфері господарської діяльності.	8. <i>Обставини, що обтяжують відповідальність.</i> 9. <i>Особлива частина кримінального права.</i> Список рекомендованих джерел: <i>Нормативно-правові акти: 1, 7.</i> <i>Основний: 4 [с.149-170], 5 [с.626-684].</i> <i>Додатковий: 5 [с. 306-317; 465-482], 25 [с.105-204].</i> <i>Інтернет-джерела: 1-6.</i>	
	Самостійна робота 1. Опрацювати матеріал лекції та підготуватися до практичного заняття. 2. Дати письмово визначення: кримінальне правопорушення, кримінальний проступок, злочин, нетяжкий злочин, тяжкий злочин, особливо тяжкий злочин, суб'єкт кримінального правопорушення, вік настання кримінальної відповідальності, вина, співучасть, необхідна оборона, крайня необхідність, покарання, арешт, обмеження волі, позбавлення волі, довічне позбавлення волі, крадіжка, грабіж, розбій, вимагання, шахрайство, контрабанда. 3. <i>Підготувати презентацію на одну з тем:</i> 1. Особливості корупційних кримінальних правопорушень. 2. Поняття, зміст та відповідальність за хуліганство. 3. Легалізація (відмивання) майна, одержаного злочинним шляхом. 4. Ухилення від сплати податків, зборів (обов'язкових платежів). 5. Шахрайство з фінансовими ресурсами. Список рекомендованих джерел: <i>Нормативно-правові акти: 1, 7.</i> <i>Основний: 4 [с.149-170], 5 [с.626-684].</i> <i>Додатковий: 5 [с. 306-317; 465-482], 25 [с.105-204].</i> <i>Інтернет-джерела: 1-6.</i>	7
	Практичне заняття Тема 12. Загальні поняття кримінального права та кримінальної відповідальності 1. <i>Питання / завдання до заняття:</i>	1

	<i>Обговорення питань з використанням блиц-опитування, групової дискусії тощо</i> 1. Злочин і кримінальний проступок. 2. Об'єкт, об'єктивна сторона, суб'єкт та суб'єктивна сторона кримінального правопорушення. 3. Види співучасті у вчиненні кримінального правопорушення. 4. Обставини, що пом'якшують відповідальність. 5. Класифікація кримінальних правопорушень. 6. Кримінальні правопорушення у сфері господарської діяльності. <i>2. Вирішити надані викладачем ситуаційні завдання.</i>	
Знати: елементи податкових правовідносин, поняття і види податків і зборів, порядок їх справляння, повноваження податкових органів. Вміти: визначати ставки податків і зборів відповідно до податкового законодавства, застосовувати знання податкового законодавства у професійній діяльності.	Тема: Податкове право та податкова система України Лекція № 13 План лекції 1. Податкове право та податкові правовідносини. 2. Поняття податків та зборів, ознаки та функції. 3. Види податків та зборів. 4. Платники податків та зборів. Список рекомендованих джерел: <i>Нормативно-правові акти: 1, 35.</i> <i>Основний: 4 [с.211-226].</i> <i>Додатковий: 3 [с.685], 9 [с. 8-13; 44-55; 258-277; 280-320; 339-345], 31.</i> <i>Інтернет-джерела: 1-6.</i>	2
	Самостійна робота 1. Опрацювати матеріал лекції та підготуватися до практичного заняття. 2. Скласти таблицю: «Види податків та зборів». 3. Підготувати презентацію на одну з тем: 1. Податок на прибуток підприємств. 2. Податок з доходів фізичних осіб. 3. Податок на додану вартість. 4. Акцизний податок. 5. Місцеві податки та збори. Список рекомендованих джерел:	9

	<i>Нормативно-правові акти: 1, 35.</i> <i>Основний: 4 [с.211-226].</i> <i>Додатковий: 3 [с.685], 9 [с. 8-13; 44-55; 258-277; 280-320; 339-345], 31.</i> <i>Інтернет-джерела: 1-6.</i>	
	Практичне заняття Тема 13. Податкове право та податкова система України <i>Питання / завдання до заняття:</i> <i>Обговорення питань з використанням блиц-опитування, групової дискусії тощо</i> 1. Джерела податкового права. 2. Прямі податки. 3. Непрямі податки. 4. Місцеві податки та збори. 5. Військовий збір.	1
Знати: правове регулювання захисту персональних даних, співвідношення понять «обробка», «захист» та «використання» персональних даних. Вміти: визначати зміст персональних даних, масової інформації, обігу інформації в Інтернет-мережі, застосовувати в практичній діяльності законодавство про захист персональних даних.	Тема: Захист персональних даних Лекція № 14 План лекції 1. Регулювання захисту персональних даних у міжнародно-правових нормах щодо права на приватність. 2. Національне законодавство України про захист персональних даних. 3. Визначення поняття «персональні дані» в законодавстві України. 4. Поняття обробки персональних даних. 5. Класифікація видів персональних даних. Список рекомендованих джерел: <i>Нормативно-правові акти: 1, 36-38.</i> <i>Основний: 5 [с.256-257].</i> <i>Додатковий: 16 [с.47-56; 59-79; 107-118; 154-188], 18 [с.7-40; 77-93].</i> <i>Інтернет-джерела: 1-6.</i>	2

	Самостійна робота 1. Опрацювати матеріал лекції та підготуватися до практичного заняття. 2. Дати письмово визначення: персональні дані, захист інформації, електронний підпис, портал Дія, обробка персональних даних. 3. Підготувати презентацію на одну з тем: 1. Національне законодавство України про захист персональних даних. 2. Захист персональних даних у правових актах Ради Європи та Європейського Союзу. 3. Класифікація видів персональних даних. Список рекомендованих джерел: <i>Нормативно-правові акти: 1, 36-38.</i> <i>Основний: 5 [с.256-257].</i> <i>Додатковий: 16 [с.47-56; 59-79; 107-118; 154-188], 18 [с.7-40; 77-93].</i> <i>Інтернет-джерела: 1-6.</i>	9
	Практичне заняття Тема 14. Захист персональних даних <i>Питання / завдання до заняття:</i> <i>Обговорення питань з використанням блиц-опитування, групової дискусії тощо</i> 1. Характеристика Закону України «Про захист персональних даних». 2. Поняття «ідентифікована особа». 3. Чутливі (спеціальні) категорії персональних даних. 4. Проблеми визначення та співвідношення понять «обробка», «захист» та «використання» персональних даних у Законі України «Про захист персональних даних». 5. Поняття знеособлення персональних даних. 6. Право суб'єкта персональних даних пред'являти вимоги щодо зміни або знищення своїх персональних даних.	1
Знати: поняття та прояви корупції, причини й умови її виникнення, основні положення антикорупційної	Тема: Антикорупція та доброчесність Лекція № 15 План лекції 1. Поняття корупції. Причини та умови корупції, її політичні, економічні та правові аспекти й наслідки.	2

стратегії та законодавства України, систему суб'єктів запобігання корупції, види юридичної відповідальності за корупційні та пов'язані з корупцією правопорушення, а також міжнародні стандарти у сфері антикорупційної діяльності. Вміти: застосовувати антикорупційне законодавство на практиці, ідентифікувати конфлікт інтересів і неправомірну вигоду, користуватися реєстрами у сфері протидії корупції, визначати повноваження антикорупційних органів та аналізувати ситуації на предмет наявності корупційних ризиків, ухвалювати рішення та діяти, дотримуючись принципу неприпустимості корупції та будь-яких інших проявів недоброчесності.	2. <i>Державна антикорупційна політика: сутність, значення, мета, завдання.</i> 3. <i>Антикорупційне законодавство України.</i> 4. <i>Суб'єкти у сфері запобігання та протидії корупції. Національне антикорупційне бюро України. Національне агентство з питань запобігання корупції. Державне бюро розслідувань. Агентство з розшуку та менеджменту активів. Офіс Генерального прокурора. Спеціалізована антикорупційна прокуратура. Вищий антикорупційний суд.</i> Список рекомендованих джерел: <i>Нормативно-правові акти: 7, 8, 39.</i> <i>Основний: 4 [с.331-350],</i> <i>Додатковий: 1 [с.34-62; 102-118], 23 [с.5-79], 24 [с.15-59].</i> <i>Інтернет-джерела: 1-6.</i> Самостійна робота 1. Опрацювати матеріал лекції та підготуватися до практичного заняття. 2. Дати письмово визначення: корупція, корупційне правопорушення, правопорушення пов'язане з корупцією, неправомірна вигода, подарунок, конфлікт інтересів, потенційний конфлікт інтересів, реальний конфлікт інтересів, декларування, фінансовий контроль, антикорупційна стратегія, державна антикорупційна політика, запобігання корупції, протидія корупції, НАЗК, НАБУ, САП, Вищий антикорупційний суд, АРМА, ДБР, реєстр корупціонерів, реєстр декларацій, доброчесність, громадський контроль, міжнародні антикорупційні стандарти. 3. <i>Підготувати презентацію на одну з тем:</i> 1. Система антикорупційних органів України та їх взаємодія. 2. Корупція як суспільний і правовий феномен: теорія та практика. 3. Роль антикорупційних інституцій у формуванні правової держави. Список рекомендованих джерел: <i>Нормативно-правові акти: 7, 8, 39.</i> <i>Основний: 4 [с.331-350],</i>	9
--	--	----------

	<i>Додатковий: 1 [с.34-62; 102-118], 23 [с.5-79], 24 [с.15-59].</i> <i>Інтернет-джерела: 1-6.</i>	
	Практичне заняття Тема 15. Антикорупція та доброчесність <i>Питання / завдання до заняття:</i> <i>Обговорення питань з використанням блиц-опитування, групової дискусії тощо</i> 1. Єдиний державний реєстр осіб, які вчинили корупційні або пов'язані з корупцією правопорушення. Єдиний реєстр досудових розслідувань. Єдиний державний реєстр декларацій. 2. Дисциплінарна, цивільно-правова, кримінальна відповідальність за корупційні правопорушення та правопорушення, пов'язані з корупцією. 3. Адміністративна відповідальність за правопорушення, пов'язані з корупцією. 4. Доброчесність та громадська участь у заходах щодо запобігання та протидії корупції. 5. Міжнародні стандарти у сфері запобігання та протидії корупції.	1
Разом		180

3. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

<i>Форма виконання завдань</i>	<i>Вид завдання, кількість балів</i>	<i>Критерії оцінювання</i>
Робота на практичних заняттях	Презентація та обговорення виконаних запропонованих завдань на практичне заняття, її оформлення <u>всього – до 34 балів</u>	1 бал – презентація виконаної практичної роботи; 2-3 бали – обговорення проблемних питань та надання аргументованих відповідей.
Самостійна робота	Підготовка до практичної роботи запропонованих завдань та опрацювання запропонованих джерел по темі <u>всього – до 46 балів</u>	0-2 бали – робота виконана, оформлена задовільно; 2-4 бали – робота виконана та оформлена якісно з виконанням всіх завдань.
Проекти на обрану тему	Підготовка презентацій <u>всього – до 10 балів</u>	3 бали – презентація створена студентом або міні-групою у чіткій відповідності до теми заняття; зміст презентації представлено лаконічно, змістовно, у візуальній формі, що сприяє засвоєнню теоретичних та практичних аспектів аналізованого питання; використано принаймні 5 актуальних джерел (вітчизняні та закордонні академічні публікації); <i>презентацію показано на практичному занятті.</i> 2 бали – презентація створена студентом або міні-групою у чіткій відповідності до теми заняття; зміст презентації представлено лаконічно, змістовно; використано принаймні 5 актуальних джерел (вітчизняні та закордонні академічні публікації); <i>презентацію не показано на занятті.</i> 1 бал – презентація створена студентом або міні-групою у чіткій відповідності до теми заняття; зміст презентації представлено лаконічно, змістовно; <i>використано до 3 джерел.</i>

Участь у науково-дослідній роботі, неформальна освіта	Наукова робота у вигляді публікації наукової статті або тез доповідей <u>всього – до 10 балів</u>	0-5 балів – опубліковано тези доповідей на конференції; 0-10 балів – опубліковано наукову статтю; 0-5 балів - неформальна освіта.
Всього за аудиторну роботу 0 - 100 балів		

За екзамен здобувач вищої освіти може отримати до 100 балів.

Письмовий екзамен	Написання екзаменаційної роботи	За тиждень до початку екзамену студенти будуть ознайомлені із структурою білета та правилами проведення екзамену. Відповідь на екзамені оцінюється за 100-баловою шкалою: 90–100 балів – “відмінно”, 75–89 – “добре”, 60–74 – “задовільно”, менше 59 – “незадовільно”. Детальні критерії оцінювання кожного завдання викладені в білеті.
Всього за екзамен 0 - 100 балів		

Загальна сума балів за вивчення дисципліни є середньоарифметичним значенням за аудиторну роботу та екзамен.

4. СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНИХ ДЖЕРЕЛ

Нормативно-правові акти

1. Конституція України. № 254к/96-ВР (1996) (Україна). <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80#Text>
2. Загальна декларація прав людини. (1948). https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_015#Text
3. Міжнародний пакт про економічні, соціальні та культурні права. (1966). https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_042#Text
4. Європейська конвенція з прав людини. (1950). https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_004#Text
5. Про правовий режим воєнного стану: Закон України № 389-VIII (2015). (Україна). <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/389-19#Text>
6. Про мобілізаційну підготовку та мобілізацію: Закон України № 3543-XII (1993). (Україна). <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3543-12#Text>
7. Кримінальний кодекс України. (2001). (Україна). <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2341-14#Text>
8. Кодекс України про адміністративні правопорушення. (1984). (Україна). статті 1–212: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/80731-10#Text>
статті 213–330: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/80732-10#Text>
9. Про Кабінет Міністрів України: Закон України. (2014). (Україна). <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/794-18>
10. Про центральні органи виконавчої влади: Закон України. (2011). (Україна). <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/3166-17>
11. Про місцеві державні адміністрації: Закон України. (1999). (Україна). <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/586-14>
12. Про забезпечення функціонування української мови як державної: Закон України № 2704-VIII (2019). (Україна). <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2704-19#Text>
13. Про Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини: Закон України № 776/97-ВР (1997). (Україна). <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/776/97-вр#Text>
14. Про місцеве самоврядування в Україні: Закон України № 280/97-ВР (1997). (Україна). <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/280/97-вр#Text>
15. Про прокуратуру: Закон України № 1697-VII (2014). (Україна). <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1697-18#Text>
16. Про Національну поліцію: Закон України. (2015). (Україна). <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/580-19>
17. Про Службу безпеки України: Закон України № 2229-XII (1992). (Україна). <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2229-12#Text>
18. Про Державне бюро розслідувань: Закон України № 794-VIII. (2015). (Україна). <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/794-19#Text>
19. Про Національне антикорупційне бюро України: Закон України № 1698-VII (2014). (Україна). <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1698-18#Text>

20. Про судоустрій і статус суддів: Закон України № 1402-VIII (2016). (Україна).
<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1402-19#Text>
21. Про Конституційний Суд України: Закон України № 2136-VIII (2017). (Україна). <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2136-19#Text>
22. Про виконавче провадження: Закон України № 1404-VIII (2016). (Україна).
<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1404-19#Text>
23. Про адвокатуру та адвокатську діяльність: Закон України № 5076-VI (2012). (Україна). <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5076-17#Text>
24. Про нотаріат: Закон України № 3425-XII (1993). (Україна).
<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3425-12#Text>
25. Про затвердження Порядку вчинення нотаріальних дій нотаріусами України: Наказ Міністерства юстиції України № 296/5. (2012). (Україна).
<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0282-12#Text>
26. Цивільний кодекс України. (2003). (Україна).
<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15#Text>
27. Про господарські товариства: Закон України № 1576-XII (1991). (Україна).
<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1576-12#Text>
28. Про державну реєстрацію юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань: Закон України № 755-IV (2003). (Україна).
<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/755-15#Text>
29. Про авторське право і суміжні права: Закон України № 2811-IX (2022). (Україна). <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2811-20#n855>
30. Кодекс законів про працю України. (1971). (Україна).
<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/322-08#Text>
31. Про відпустки: Закон України № 504/96-ВР (1996). (Україна).
<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/504/96-вр#Text>
32. Про оплату праці: Закон України № 108/95-ВР (1995). (Україна).
<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/108/95-вр#Text>
33. Про охорону праці: Закон України № 2694-XII (1992). (Україна).
<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2694-12#Text>
34. Про організацію трудових відносин в умовах воєнного стану: Закон України № 2136-IX (2022). (Україна). <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2136-20#Text>
35. Податковий кодекс України. (2010). (Україна).
<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17#Text>
36. Про інформацію: Закон України. (1992). (Україна).
<http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2657-12>
37. Про доступ до публічної інформації: Закон України № 2939-VI (2011). (Україна). <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2939-17#Text>
38. Про захист персональних даних: Закон України № 2297-VI. (2010). (Україна).
<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2297-17#Text>
39. Про запобігання корупції: Закон України № 1700-VII (2014). (Україна).
<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1700-18#Text>
40. Про рекламу: Закон України № 270/96-ВР (1996). (Україна).
<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/270/96-вр#Text>

41. Про захист прав споживачів: Закон України № 1023-XII (1991). (Україна). <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1023-12#Text>
42. Про захист від недобросовісної конкуренції: Закон України № 236/96-ВР (1996). (Україна). <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/236/96-вр#Text>
43. Про захист економічної конкуренції: Закон України № 2210-III (2001). (Україна). <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2210-14#Text>
44. Про електронні комунікації: Закон України № 1089-IX (2020). (Україна). <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1089-20#Text>
45. Про електронну комерцію: Закон України № 675-VIII (2015). (Україна). <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/675-19#Text>
46. Про затвердження Типових правил розміщення зовнішньої реклами: Постанова Кабінету Міністрів України № 2067 (2003). (Україна). <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2067-2003-п#Text>
47. Директива Європейського Парламенту і Ради 2005/29/ЄС щодо недобросовісних комерційних практик. (2005). https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_b43#Text
48. **Про охорону прав на винаходи і корисні моделі:** Закон України № 3687-XII (1993). (Україна). <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3687-12#Text>
49. **Про охорону прав на промислові зразки:** Закон України № 3688-XII (1993). (Україна). <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3688-12/ed20121205#Text>
50. **Про охорону прав на знаки для товарів і послуг:** Закон України № 3689-XII (1993). (Україна). <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3689-12#Text>
51. **Про архітектурну діяльність:** Закон України № 687-XIV (1999). (Україна). <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/687-14#Text>
52. **Про правову охорону географічних зазначень:** Закон України № 752-XIV (1999). (Україна). <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/752-14/ed20061124#Text>
53. **Про культуру:** Закон України № 2778-VI (2010). (Україна). <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2778-17#Text>
54. **Про енергетичну ефективність:** Закон України № 1818-IX (2021). (Україна). <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1818-20#Text>
55. **Про авторське право і суміжні права:** Закон України № 2811-IX (2022). (Україна). <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2811-20#Text>

Основний

1. Совгіря, О. В. (2023). *Конституційне право України (2-ге вид.)*. Київ: Юрінком Інтер.
2. Макаров, М. А., Симчук, А. С., Кулик, М. Й., Терещенко, Ю. В., & Харченко, С. В. (2022). *Судові та правоохоронні органи України*. Київ: Національна академія внутрішніх справ. <https://elar.navs.edu.ua/items/b7569609-bef5-4a5f-be33-f5d70633b43b>
3. Козюбра, М. І. (Ред.). (2021). *Конституційне право*. Київ: Ваіте. https://www.osce.org/files/f/documents/9/d/489959_0.pdf

4. Петков, С. В. (Ред.). (2020). *Правознавство*. Дніпро: Університет імені Альфреда Нобеля.
<https://old.duan.edu.ua/images/staff/departments/law/Files/pravoznavstvo.pdf>
5. Волошкевич, Г. А., Джолос, С. В., Дробот, Ж. А., та ін. (2019). *Правознавство*. Черкаси: Черкаський національний університет імені Богдана Хмельницького.
<https://eprints.cdu.edu.ua/1977/1/pravozn21.04.pdf>

Додатковий

1. Корнякова, Т. В., Юзікова, Н. С., Соколенко, О. Л., Максименцева, Н. О., Максименцев, М. Г., & Дриголь, О. О. (2025). *Держава, суспільство & CORRUPTION (КОРУПЦІЯ)*. Дніпро: ЛІРА.
<https://www.researchgate.net/publication/390422429>
2. Бінгем, Т. (2024). *Правовладдя* (С. Головатий, ред.; В. Кастеллі & Д. Шкрьоба, пер.). Київ: PENGUIN BOOKS.
3. Барабаш, Ю. Г. (Ред.). (2024). *Велика українська юридична енциклопедія: Конституційне право* (Т. 4). Харків: Право.
4. Європейська комісія «За демократію через право» (Венеціанська комісія). (2024). *Доповідь про правовладдя*. Київ: USAID.
5. Берзін, П. С. (Ред.). (2024). *Кримінальне право. Загальна частина: Науково-експертні висновки*. Київ: Алерта.
6. Кузнєцова, Н. С. (Ред.). (2023). *Велика українська юридична енциклопедія: Цивільне право* (Т. 9). Харків: Право.
7. Коротюк, О. В. (2023). *Нотаріат в Україні*. Ірпінь: ОКВ.
8. Кучинська, О. П., & Циганюк, Ю. В. (Ред.). (2023). *Кримінальний процес України* (3-тє вид.). Київ: Юрінком Інтер.
9. Гетманцев, Д. О., & Кучерявенко, М. П. (Ред.). (2023). *Податкове право*. Харків: Право.
10. Спасибо-Фатєєва, І. В. (Ред.). (2023). *Право власності: способи захисту крізь призму судової практики*. Харків: Екус.
11. Харитонов, О. І. (Ред.). (2023). *Право інтелектуальної власності* (3-тє вид.). Київ: Юрінком Інтер.
12. Сироїд, Т. Л. (2023). *Міжнародне право прав людини*. Київ: Юрінком Інтер.
13. Добкіна, К. Р., & Мусієнко, В. В. (Ред.). (2023). *Цивільне право (загальна частина)* (Т. 1). Київ: ДУІТ.
14. Добкіна, К. Р., & Мусієнко, В. В. (Ред.). (2023). *Цивільне право (особлива частина)* (Т. 2). Київ: ДУІТ.
15. Гравер, Г. П. (2022). *Герої в суддівській мантії* (М. Фетісов & І. Черненко, пер.). Київ: Компанія ВАІТЕ. [1678273148Hans Petter Graver Judicial Heroes E-Book.pdf](https://1678273148Hans%20Petter%20Graver%20Judicial%20Heroes%20E-Book.pdf)
16. Ковалів, М. В., Єсімов, С. С., & Ярема, О. Г. (2022). *Інформаційне право України*. Львів: Львівський державний університет внутрішніх справ.
<https://dspace.lvduvs.edu.ua/bitstream/1234567890/4844/1/InformPravoUKR.pdf>
17. *Муніципальне право України*. (2022). Київ: Центр учбової літератури.

- 18.Бем, М. В., & Городиський, І. М. (2021). *Захист персональних даних: правове регулювання та практичні аспекти*.
https://ombudsman.gov.ua/storage/app/media/uploaded-files/Handbook_Pers_Data_Protect_2021.pdf
- 19.Крегул, Ю. І., Сухацький, Р. П., Мельниченко, Р. В., & Берізко, В. М. (2021). *Правознавство: опорний конспект лекцій*. Київ: КНТЕУ.
- 20.Дзера, О. В., Боброва, Д. В., Довгерт, А. С., & Кузнєцова, Н. С. (2018). *Цивільне право України. Загальна частина*. Київ: Юрінком Інтер.
- 21.Дзера, О. В., Боброва, Д. В., Довгерт, А. С., & Кузнєтсова, Н. С. (2018). *Цивільне право України. Особлива частина*. Київ: Юрінком Інтер.
- 22.Петришин, О. В. (Ред.). (2017). *Велика українська юридична енциклопедія: Загальна теорія права (Т. 3)*. Харків: Право.
- 23.Запобігання корупції у запитаннях і відповідях: посібник для суддів. (2017). Київ: Баїте. <https://nsj.gov.ua/files/1526979943Anti-Corruption%20Handbook.pdf>
- 24.Романов, М. В. (2017). Основні засади запобігання корупції. Харків: «Видавництво „Права людини“» https://snu.edu.ua/wp-content/uploads/2022/04/Pidruchnyk_osnovy-zapobigannya-koruptsiyi.pdf
- 25.Дудоров, О. О., & Хавронюк, М. І. (Ред.). (2014). *Кримінальне право*. Київ: Baire. <https://www.osce.org/files/f/documents/8/9/358166.pdf>
- 26.Bingham, T. (2010). *The rule of law*. London: Allen Lane. <https://www.advisory21.com/mt/wp-content/uploads/2022/04/The-Rule-of-Law-PDFDrive-.pdf>
- 27.Robertson, G., & Nicol, A. (1992). *Media law*. Penguin. <https://www.worldradiohistory.com/BOOKSHELF-ARH/Regulatory/Media-Law-3rd-Robertson-Nicol-1992.pdf>
- 28.Boyle, J., & Jenkins, J. (2021). *Intellectual property: Law and the information society*. https://fpk.in.ua/images/biblioteka/2bac_pravo/James-Boyle-Jennifer-Jenkins.-Intellectual-Property_compressed-1.pdf
- 29.Wilks, J. (2022). *Advertising laws of the world*. <https://www.gregs.com/downloads/DLAPWorldadvertisinglaws2022.pdf>
- 30.Guenther, P., Guenther, M., Rahman, M., Koval, M., & Iurkov, V. (2025). Advertising in business markets – The obscured bottom-line effect and need for appropriate analytics. *Industrial Marketing Management*, 126, 185–196.
- 31.Verbivska, L., Kriuchkova, N., Melnychenko, R., Bak, N., & Yakushko, I. (2023). Taxation strategy for small businesses in the context of digitalization. *Financial and Credit Activity: Problems of Theory and Practice*, 4(51), 66 –79.
- 32.O. Zaitsev, T. Maslennikova, V. Kravchuk, R. Melnychenko, V. Ladychenko, & Y. Ovrामets. (2021). The necessity to adapt the public procurement contract to private law (eu law). *Journal of Legal, Ethical and Regulatory Issues*, 24 (1). <https://www.abacademies.org/articles/the-necessity-to-adapt-the-public-procurement-contract-to-private-law-eu-law.pdf>
- 33.O. Karmaza, Yu. Panfilova, A. Saporova, A. Sheludchenkova, S. Oriekhov Civil law contract: doctrinal and legal approaches. (2019). Civil law contract: doctrinal and legal approaches. *Asia Life Sciences*, 21(2), 821–831.

Інтернет-джерела

1. Сайт Верховної Ради України. URL: <http://www.rada.gov.ua>.
2. Сайт Президента України. URL: <https://www.president.gov.ua/>
3. Сайт органів виконавчої влади України. URL: [http:// www.kmu.gov.ua](http://www.kmu.gov.ua).
4. Сайт судової влади України URL: <https://court.gov.ua/>
5. Сайт Національної бібліотеки України імені академіка Володимира Вернадського. URL: <http://www.nbuv.gov.ua>.
6. Сайт Національної парламентської бібліотеки України. URL: <http://www.nplu.kiev.ua>.

**** Курсивом виділено літературу, яка наявна в бібліотеці ДТЕУ.***